

CA

2021

Codul de procedură penală

adnotat

Volumul II. Partea specială

Editia **a II-a**
revăzută și adăugită

Ion Neagu
Mircea Damaschin
Andrei Viorel Iugan

Universul Juridic

București

-2021-

Cuprins

ABREVIERI.....	5
----------------	---

PARTEA SPECIALĂ

TITLUL I. URMĂRIREA PENALĂ	15
----------------------------------	----

Capitolul I. Dispoziții generale	15
---	-----------

Capitolul II. Sesizarea organelor de urmărire penală	16
---	-----------

Secțiunea 1. Reglementări generale.....	16
---	----

Secțiunea a 2-a. Plângerea prealabilă	20
---	----

Capitolul III. Conducerea și supravegherea activității organelor de cercetare penală de către procuror	23
---	-----------

Capitolul IV. Efectuarea urmăririi penale.....	24
---	-----------

Secțiunea 1. Desfășurarea urmăririi penale.....	24
---	----

Secțiunea a 2-a. Suspendarea urmăririi penale	44
---	----

Secțiunea a 3-a. Clasarea și renunțarea la urmărirea penală	44
---	----

Secțiunea a 4-a. Terminarea urmăririi penale.....	50
---	----

Secțiunea a 5-a. Dispoziții privind efectuarea urmăririi penale de către procuror	50
---	----

Capitolul V. Rezolvarea cauzelor și sesizarea instanței.....	52
---	-----------

Capitolul VI. Reluarea urmăririi penale.....	56
---	-----------

Capitolul VII. Plângerea împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală	62
---	-----------

TITLUL II. CAMERA PRELIMINARĂ	78
-------------------------------------	----

TITLUL III. JUDECATA	124
----------------------------	-----

Capitolul I. Dispoziții generale	124
---	------------

Capitolul II. Judecata în primă instanță.....	150
--	------------

Secțiunea 1. Desfășurarea judecării cauzelor	150
--	-----

Secțiunea a 2-a. Deliberarea și hotărârea instanței.....	190
--	-----

Capitolul III. Apelul	215
------------------------------------	------------

Capitolul III¹. Contestația	257
---	------------

Capitolul IV. Căile extraordinare de atac.....	260
---	------------

Secțiunea 1. Contestația în anulare	260
---	-----

Secțiunea a 2-a. Recursul în casație	281
--	-----

Secțiunea a 3-a. Revizuirea	302
-----------------------------------	-----

Secțiunea a 4-a. Redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate.....	326
---	-----

Capitolul V. Dispoziții privind asigurarea unei practici judiciare unitare	339
---	------------

Secțiunea 1. Recursul în interesul legii	339
--	-----

Secțiunea a 2-a. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept	341
---	-----

TITLUL IV. PROCEDURI SPECIALE.....	343
Capitolul I. Acordul de recunoaștere a vinovăției	343
Capitolul I¹. Contestația privind durata procesului penal.....	356
Capitolul II. Procedura privind tragerea la răspundere penală a persoanei juridice	364
Capitolul III. Procedura în cauzele cu infractori minori.....	372
Capitolul IV. Procedura dării în urmărire	380
Capitolul V. Procedura reabilitării.....	382
Capitolul VI. Procedura reparării pagubei materiale sau a daunei morale în caz de eroare judiciară sau în caz de privare nelegală de libertate ori în alte cazuri.....	387
Capitolul VII. Procedura în caz de dispariție a dosarelor judiciare și a înscrisurilor judiciare.....	390
Capitolul VIII. Procedura privind cooperarea judiciară internațională și punerea în aplicare a tratatelor internaționale în materie penală	391
Secțiunea 1. Dispoziții generale.....	391
Capitolul IX. Procedura de confiscare sau desființare a unui înscris în cazul clasării.....	392
TITLUL V. EXECUTAREA HOTĂRĂRILOR PENALE	399
Capitolul I. Dispoziții generale.....	399
Capitolul II. Punerea în executare a hotărărilor	401
Secțiunea 1. Punerea în executare a pedepselor principale.....	401
Secțiunea a 2-a. Punerea în executare a pedepselor complementare	405
Secțiunea a 3-a. Punerea în executare a măsurilor de siguranță.....	406
Secțiunea a 4-a. Punerea în executare a altor dispoziții	410
Secțiunea a 5-a. Punerea în executare a amenzii judiciare și a cheltuielilor judiciare avansate de stat.....	410
Secțiunea a 6-a. Punerea în executare a dispozițiilor civile din hotărâre	411
Capitolul III. Alte dispoziții privind executarea	412
Secțiunea 1. Condamnarea în cazul anulării sau revocării renunțării la aplicarea pedepsei sau a amânării aplicării pedepsei.....	412
Schimbări în executarea unor hotărâri.....	413
Secțiunea a 2-a. Amânarea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață.....	418
Secțiunea a 3-a. Întreruperea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață	421
Secțiunea a 4-a. Înlăturarea sau modificarea pedepsei.....	426
Capitolul IV. Dispoziții comune	428
TITLUL VI. DISPOZIȚII FINALE.....	446

TITLUL I

Urmărirea penală

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 285. Obiectul urmăririi penale

(1) Urmărirea penală are ca obiect strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea persoanelor care au săvârșit o infracțiune și la stabilirea răspunderii penale a acestora, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată.

(2) Procedura din cursul urmăririi penale este nepublică.

Art. 286. Actele organelor de urmărire penală

(1) Procurorul dispune asupra actelor sau măsurilor procesuale și soluționează cauza prin ordonanță, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Ordonanța trebuie să cuprindă:

- a) denumirea parchetului și data emiterii;
- b) numele, prenumele și calitatea celui care o întocmește;
- c) fapta care face obiectul urmăririi penale, încadrarea juridică a acesteia și, după caz, datele privitoare la persoana suspectului sau inculpatului;
- d) obiectul actului sau măsurii procesuale ori, după caz, tipul soluției, precum și motivele de fapt și de drept ale acestora;

d¹) atunci când este cazul, mențiunea căii de atac disponibile, cu arătarea termenului în care aceasta poate fi exercitată;

e) date referitoare la măsurile asigurătorii, măsurile de siguranță cu caracter medical și măsurile preventive luate în cursul urmăririi;

f) alte mențiuni prevăzute de lege;

g) semnătura celui care a întocmit-o.

(3) *Abrogat.*

(4) Organele de cercetare penală dispun, prin ordonanță, asupra actelor și măsurilor procesuale și formulează propuneri prin referat. Dispozițiile alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ

JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR DE JUDECATĂ

1. Urmărirea penală efectuată de către mai mulți procurori

În cazul în care urmărirea penală se efectuează de către mai mulți procurori, valabilitatea actelor

de procedură nu este condiționată de semnarea acestora de către toți procurorii, întrucât fiecare dintre ei acționează în calitate de reprezentant al Ministerului Public (T. București, s. I pen., încheierea din 1.09.2006, în C 57, p. 825).

Art. 287. Păstrarea unor acte de urmărire penală

(1) Când legea prevede că un act sau o măsură procesuală trebuie să fie încuviințată, autorizată sau confirmată, un exemplar al actului rămâne la procuror.

(2) În cazurile în care procurorul sesizează judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară ori alte autorități prevăzute de lege, în vederea soluționării propunerilor ori cererilor formulate în cursul urmăririi penale, va înainta copii numerotate și certificate de grefa

parchetului de pe actele dosarului ori numai de pe cele care au legătură cu cererea sau propunerea formulată. Organul de urmărire penală păstrează originalul actelor, în vederea continuării urmăririi penale.

CAPITOLUL II

Sesizarea organelor de urmărire penală

Secțiunea 1

Reglementări generale

Art. 288. Modurile de sesizare

(1) Organul de urmărire penală este sesizat prin plângere sau denunț, prin actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege ori se sesizează din oficiu.

(2) Când, potrivit legii, punerea în mișcare a acțiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, la sesizarea formulată de persoana prevăzută de lege ori cu autorizarea organului prevăzut de lege, acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare în lipsa acestora.

(3) În cazul infracțiunilor săvârșite de militari, sesizarea comandantului este necesară numai în ceea ce privește infracțiunile prevăzute la art. 413-417 din Codul penal.

Art. 289. Plângerea

(1) Plângerea este încunoștințarea făcută de o persoană fizică sau juridică, referitoare la o vătămare ce i s-a cauzat prin infracțiune.

(2) Plângerea trebuie să cuprindă: numele, prenumele, codul numeric personal, calitatea și domiciliul petiționarului ori, pentru persoane juridice, denumirea, sediul, codul unic de înregistrare, codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice și contul bancar, indicarea reprezentantului legal ori convențional, descrierea faptei care formează obiectul plângerii, precum și indicarea făptuitorului și a mijloacelor de probă, dacă sunt cunoscute.

(3) Plângerea se poate face personal sau prin mandatar. Mandatul trebuie să fie special, iar procura rămâne atașată plângerii.

(4) Dacă este făcută în scris, plângerea trebuie semnată de persoana vătămată sau de mandatar.

(5) Plângerea în formă electronică îndeplinește condițiile de formă numai dacă este certificată prin semnătură electronică, în conformitate cu prevederile legale.

(6) Plângerea formulată oral se consemnează într-un proces-verbal de către organul care o primește.

(7) Plângerea se poate face și de către unul dintre soți pentru celălalt soț sau de către copilul major pentru părinți. Persoana vătămată poate să declare că nu își însușește plângerea.

(8) Pentru persoana lipsită de capacitatea de exercițiu, plângerea se face de reprezentantul său legal. Persoana cu capacitate de exercițiu restrânsă poate face plângere cu încuviințarea persoanelor prevăzute de legea civilă. În cazul în care făptuitorul este persoana care reprezintă legal sau încuviințează actele persoanei vătămate, sesizarea organelor de urmărire penală se face din oficiu.

(9) Plângerea greșit îndreptată la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată se trimite, pe cale administrativă, organului judiciar competent.

(10) În cazul în care plângerea este întocmită de către o persoană care locuiește pe teritoriul României, cetățean român, străin sau persoană fără cetățenie, și prin aceasta se sesizează săvârșirea unei infracțiuni pe teritoriul unui alt stat membru al Uniunii Europene, organul judiciar este obligat să primească plângerea și să o transmită organului competent din țara pe teritoriul căreia a

fost comisă infracțiunea. Regulile privind cooperarea judiciară în materie penală se aplică în mod corespunzător.

(11) Persoana care nu vorbește sau nu înțelege limba română poate depune plângerea în limba pe care o înțelege. Odată cu depunerea plângerii aceasta poate solicita ca, atunci când este citată, să primească și o traducere a citației.

Art. 290. Denunțul

(1) Denumțul este încunoștințarea făcută de către o persoană fizică sau juridică despre săvârșirea unei infracțiuni.

(2) Denumțul se poate face numai personal, dispozițiile art. 289 alin. (2), (4)-(6) și (8)-(10) aplicându-se în mod corespunzător.

(3) *Abrogat.*

Art. 291. Sesizările făcute de persoane cu funcții de conducere și de alte persoane

(1) Orice persoană cu funcție de conducere în cadrul unei autorități a administrației publice sau în cadrul altor autorități publice, instituții publice ori al altor persoane juridice de drept public, precum și orice persoană cu atribuții de control, care, în exercitarea atribuțiilor lor, au luat cunoștință de săvârșirea unei infracțiuni pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu, sunt obligate să sesizeze de îndată organul de urmărire penală și să ia măsuri pentru ca urmele infracțiunii, corpurile delictelor și orice alte mijloace de probă să nu dispară.

(2) Orice persoană care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu de interes public, care în exercitarea atribuțiilor sale a luat cunoștință de săvârșirea unei infracțiuni pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu, este obligată să sesizeze de îndată organul de urmărire penală.

Art. 292. Sesizarea din oficiu

Organul de urmărire penală se sesizează din oficiu dacă află că s-a săvârșit o infracțiune pe orice altă cale decât cele prevăzute la art. 289-291 și încheie un proces-verbal în acest sens.

JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ

JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR DE JUDECATĂ

1. Sesizarea din oficiu. Posibilitatea ca un organ incompetent să se sesizeze din oficiu

Capitolul intitulat „Sesizarea organelor de urmărire penală”, text legal aplicabil la data sesizării instanței, reglementează în secțiunea intitulată „modurile de sesizare”, faptul că organul de urmărire penală este sesizat prin plângere sau denunț, prin actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege ori se sesizează din oficiu. Așadar, sesizarea constituie, în primul rând, un mijloc prin care organul de urmărire penală ia cunoștință de comiterea unei infracțiuni și, totodată, dacă este realizată în modurile prevăzute de lege, reprezintă și un act procesual care are ca efect juridic obligația organului de urmărire penală de a se pronunța cu privire la declanșarea sau nu a procesului penal pentru infracțiunea cu care a fost

sesizat. Practic, principiul legalității procesului penal impune ca orice organ judiciar să nu poată începe și desfășura activitatea procesuală proprie fără o sesizare, pentru că organele de urmărire penală pot acționa și desfășura activitățile necesare pentru soluționarea cauzei doar în baza unui act de sesizare, astfel putându-se controla și elimina eventualele abuzuri ce ar putea fi comise, în strânsă corelație cu celelalte măsuri și garanții procesuale oferite de legiuitor părților.

Circumscriind modurile de sesizare ce dau posibilitatea organelor abilitate să demareze procedura cercetărilor într-o cauză penală se încadrează și sesizarea din oficiu, care intervine și se poate realiza în cazul constatării unei infracțiuni flagrante, denunțurilor anonime, mijloacelor de informare în masă, zvonului public, cercetării altor fapte, când se ia cunoștință de săvârșirea unei infracțiuni prin activități informativ-operative specifice. Toate aceste aspecte relevă că sesizarea din oficiu, ca

modalitate internă de sesizare, este de aplicabilitate imediată și are caracter imperativ ori de câte ori organele judiciare nu sunt sesizate prin plângere sau denunț sau alt mod cu privire la săvârșirea unei infracțiuni sau la faptul că se pregătește săvârșirea unei infracțiuni și nu este condiționată de întocmirea procesului-verbal de către procuror, ci, așa cum prevăd dispozițiile legale în materie, de către organul de urmărire penală care a luat la cunoștință prin modalitățile precizate de comiterea unei infracțiuni.

Că, ulterior învestirii organului de urmărire penală prin vreunul din modurile de sesizare arătate, în raport de calitatea persoanei, competența de soluționare ține de supravegherea proprie a procurorului reprezintă, în opinia Înaltei Curți, o etapă procesuală distinctă generatoare de efecte diferite, aspecte însă care nu se regăsesc prin prisma analizei prezentei critici.

Or, toate aceste aspecte nu fac altceva decât să reliefeze faptul că modalitatea de sesizare se circumscrie cadrului legal ce permite o astfel de sesizare și ca atare nu poate fi admisă critica în raport cu care ne aflăm în prezența sesizării instanței cu un rechizitoriu lovit de nulitate absolută, pentru a se da curs solicitării în temeiul art. 332 C. pr. pen. anterior, de restituirea cauzei la procurorul competent, în vederea refacerii urmăririi penale. A admite că procurorul era singura persoană sau, după caz, instituție să se sesizeze din oficiu cu privire la săvârșirea unei infracțiuni ar însemna să lipsim de conținut dispozițiile art. 221 alin. (1) C. pr. pen. 1968, care reglementează sesizarea din oficiu și care nu identifică în niciun mod organul de urmărire penală cu titlatura expresă de procuror, astfel cum se încearcă a se susține (Î.C.C.J., s. pen., dec. nr. 164/8.05.2015, conform www.scj.ro).

2. Indicarea în cuprinsul procesului-verbal de sesizare din oficiu a sursei din care au fost obținute informațiile

Lipsa indicării sursei informației organului de urmărire penală nu reprezintă un element de nelegalitate a proceselor-verbale la care se face referire.

Reglementarea actuală nu cuprinde vreo dispoziție expresă prin care să impună organelor de urmărire penală ca în cuprinsul procesului-verbal de sesizare din oficiu să indice sursa informațiilor. Astfel, dispozițiile art. 292 C. pr. pen. impune obligația sesizării din oficiu în situația în care organul de urmărire penală află pe orice altă cale decât cele prevăzute de art. 289-291 C. pr. pen. și a încheierii unui proces-verbal fără a face vreo mențiune cu privire la conținutul pe care trebuie să-l aibă acesta. Dispozițiile art. 199 C. pr. pen. – cadrul general pentru încheierea oricărui proces-verbal – nu

cuprind printre mențiunile pe care trebuie să le cuprindă și indicarea căii pe care organul de urmărire penală a aflat despre săvârșirea unei infracțiuni. De remarcat că acest text legal preia în mare vechea reglementare (C. Apel Oradea, s. pen., încheierea nr. 79/12.05.2016, nepublicată).

3. Posibilitatea sesizării din oficiu și a începerii urmăririi penale în cazul infracțiunilor pentru care este necesară plângerea prealabilă

Deși, de regulă, organul de urmărire penală ia cunoștință despre comiterea unei infracțiuni ca efect al formulării unei plângeri prelabile (în cazul infracțiunilor pentru care, potrivit legii, punerea în mișcare a acțiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate), nicio dispoziție legală nu exclude posibilitatea sesizării din oficiu în această situație.

Cu alte cuvinte, plângerea prealabilă nu este prevăzută ca o condiție *sine qua non* pentru sesizarea organelor de urmărire penală și implicit pentru dispunerea începerii urmăririi penale, ci doar pentru punerea în mișcare a acțiunii penale, existența acesteia constituind o condiție de pedesibilitate și procedibilitate. Această împrejurare rezultă din chiar conținutul dispozițiilor art. 297 alin. (2) C. pr. pen.

În cauza de față, urmare a cercetărilor efectuate în dosarul nr. X/P/2016, organele de urmărire penală s-au sesizat din oficiu pentru comiterea infracțiunilor de bancrută simplă prevăzută și bancrută frauduloasă, conform procesului-verbal din data de 17.08.2016, astfel că ordonanța procurorului din 18.08.2016, dată, în temeiul art. 305 C. pr. pen., prin care s-a dispus începerea urmăririi penale *in rem* nu este contrară textului de lege indicat și nici celorlalte dispoziții referitoare la începerea urmăririi penale (Î.C.C.J., s. pen., încheierea din 22.10.2018, nepublicată).

4. Omișunea indicării în procesul-verbal de sesizare din oficiu a uneia dintre faptele pentru care s-a început urmărirea penală

În procesul-verbal de sesizare din oficiu, în enumerarea mai multor acte materiale constând în oferirea de bunuri și foloase necuvenite către inculpatele B.G.V. și P.I., nu a fost descrisă și plata excursiei în Malaezia din perioada 20.04.-27.04.2011, de care a beneficiat inculpata P.I.

Judecătorul de cameră preliminară a reținut că această împrejurare nu afectează legalitatea ordonanței de începere a urmăririi penale și a celorlalte acte subsecvente, inclusiv legalitatea rechizitoriului.

S-a mai reținut că actul de sesizare stabilește reperele investigației penale, însă actul prin care se declanșează urmărirea penală nu este procesul-

verbal de sesizare din oficiu, ci ordonanța de începere a urmăririi penale, care, în conformitate cu art. 6 parag. 3 din Convenția europeană a drepturilor omului și libertăților fundamentale, generează toate drepturile și obligațiile aferente, atât pentru organele de urmărire penală, cât și pentru persoana pusă sub urmărire.

În speță, inculpații nu au suferit nicio vătămare, deoarece descrierea faptei referitoare la plata excursiei din Malaezia în folosul inculpatei P.I. a

fost indicată încă din cuprinsul ordonanței de începere a urmăririi penale, regăsindu-se în toate celelalte acte procesuale ce îi vizează pe inculpați și, în aceeași manieră, se regăsește și în rechizitoriu, așa încât nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 280 cu referire la art. 282 C. pr. pen., de constatare a nulității actelor procesuale sau de constatare a neregularității actului de sesizare (Î.C.C.J., s. pen., încheierea nr. 977/11.11.2014, în C 79, p. 285-286).

Art. 293. Constatarea infracțiunii flagrante

(1) Este flagrantă infracțiunea descoperită în momentul săvârșirii sau imediat după săvârșire.

(2) Este de asemenea considerată flagrantă și infracțiunea al cărei făptuitor, imediat după săvârșire, este urmărit de organele de ordine publică și de siguranță națională, de persoana vătămată, de martorii oculari sau de strigătul public ori prezintă urme care justifică suspiciunea rezonabilă că ar fi săvârșit infracțiunea sau este surprins aproape de locul comiterii infracțiunii cu arme, instrumente sau orice alte obiecte de natură a-l presupune participant la infracțiune.

(3) În cazul infracțiunii flagrante, organele de ordine publică și siguranță națională întocmesc un proces-verbal, în care consemnează toate aspectele constatate și activitățile desfășurate, pe care îl înaintează de îndată organului de urmărire penală.

(4) Plângerile și cererile prezentate în scris, corpul delict, precum și obiectele și înscrisurile ridicate cu ocazia constatării infracțiunii sunt puse la dispoziția organului de urmărire penală.

Art. 294. Examinarea sesizării

(1) La primirea sesizării, organul de urmărire penală procedează la verificarea competenței sale, iar în cazul prevăzut la art. 58 alin. (3) înaintează procurorului cauza, împreună cu propunerea de trimitere a sesizării organului competent.

(2) În situația în care plângerea sau denunțul nu îndeplinește condițiile de formă prevăzute de lege ori descrierea faptei este incompletă ori neclară, se restituie pe cale administrativă petiționarului, cu indicarea elementelor care lipsesc.

(3) Atunci când sesizarea îndeplinește condițiile legale de admisibilitate, dar din cuprinsul acesteia rezultă vreunul dintre cazurile de împiedicare a exercitării acțiunii penale prevăzute de art. 16 alin. (1), organele de cercetare penală înaintează procurorului actele, împreună cu propunerea de clasare.

(4) În cazul în care procurorul apreciază propunerea întemeiată, dispune, prin ordonanță, clasarea.

Art. 294¹. Autorizări sau alte condiții prealabile efectuării în continuare a urmăririi penale față de o persoană

Ori de câte ori este necesară o autorizare sau îndeplinirea unei alte condiții prealabile pentru a se dispune efectuarea în continuare a urmăririi penale față de o anumită persoană, parchetul, odată cu sesizarea instituției competente, înaintează un referat întocmit de procuror, care va cuprinde date și informații cu privire la săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală de către persoana cu privire la care se solicită autorizarea.

JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ

JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR DE JUDECATĂ

1. Autorizarea urmăririi penale față de o persoană având calitatea de ministru

Inculpatul a solicitat restituirea cauzei la parchet, având în vedere nelegalitatea procedurii de sesizare a Președintelui României pentru începerea urmăririi penale față de el. Astfel, s-a motivat că inculpatul a fost deputat în Parlamentul României în legislaturile 1996-2000 și respectiv 2000-2004,

perioadă în care a deținut și funcția de ministru în intervalul decembrie 1997-2000.

Răspunderea penală a membrilor Guvernului se poate angaja în condițiile prevăzute de art. 109 alin. (2) și (3) din Constituție și de Capitolele II și III din Legea nr. 115/1999, republicată, lege adoptată în aplicarea dispozițiilor constituționale amintite, lege care, în cuprinsul art. 16, prevede că „urmărirea penală a membrilor Guvernului pentru faptele săvârșite în exercițiul funcției lor se efectuează de către Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, iar judecarea acestora, de către Curtea Supremă de Justiție, potrivit legii”.

Astfel, prima instanță, în opinie majoritară, a concluzionat că, potrivit art. 71 din Legea nr. 304/2004, „Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție reprezintă Ministerul Public în relațiile cu celelalte autorități publice (...)”, deci titularul exclusiv al sesizării în temeiul art. 109 alin. (2) din Constituția României, art. 12 și art. 19 din Legea nr. 115/1999 – în conformitate și cu Dec. nr. 270/10.03.2008 a Curții Constituționale – nu poate fi o altă persoană decât Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

S-a reținut că, la data 19.09.2007, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – D.N.A. – cabinet procuror-șef, prin persoana procurorului-șef, a adresat Președintelui României o sesizare pentru a cere urmărirea penală față de inculpat, fost ministru, în legătură cu săvârșirea infracțiunilor de dare de mită și abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată.

În opinie majoritară, prima instanță a apreciat că acest mod de sesizare este nelegal, fiind contrar dispozițiilor constituționale, dată fiind necompetența funcțională a procurorului-șef al D.N.A. de a formula sesizare în condițiile Legii nr. 115/1999.

Instanța care a soluționat calea de atac exercitată de către procuror a apreciat că, referitor la problema efectelor pe care eventualele neregularități ale modului de derulare a procedurii, anterior începerii urmăririi penale, le pot produce asupra procesului penal, se reține că pretinsa încălcare a legii cu referire la etapa sesizării președintelui statului privește, în orice situație, o etapă exterioară procesului penal, lipsită de relevanță prin raportare la drepturile procesuale ale părților.

Procedura derulată anterior momentului începerii urmăririi penale, a respectat prevederile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 115/1999, în vigoare la data de 19.09.2007, ea vizând, de altfel, un moment anterior începerii urmăririi penale, fără relevanță în ceea ce privește drepturile și garanțiile procesuale prevăzute de lege (*n.a.: în prezent, o astfel de cerere urmează a fi formulată ulterior începerii urmăririi penale in rem*). Pe cale de consecință, se reține că în mod greșit prima instanță a admis cererea formulată de către inculpatul B.V., însoțită de ceilalți coinculpați, de restituire a cauzei la procuror, dispunând, ca efect al constatării nulității absolute a actelor de urmărire efectuate față de inculpați, ridicarea măsurilor asigurătorii dispuse în această etapă procesuală (Î.C.C.J., c 5, dec. nr. 327/12.10.2011, conform www.scj.ro).

Secțiunea a 2-a *Plângerea prealabilă*

Art. 295. Plângerea prealabilă

(1) Punerea în mișcare a acțiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară o astfel de plângere.

(2) Plângerea prealabilă se adresează organului de cercetare penală sau procurorului, potrivit legii.

(3) Dispozițiile art. 289 alin. (1)-(6) și (8) se aplică în mod corespunzător.

Art. 296. Termenul de introducere a plângerii prealabile

(1) Plângerea prealabilă trebuie să fie introdusă în termen de 3 luni din ziua în care persoana vătămată a aflat despre săvârșirea faptei.

(2) Când persoana vătămată este un minor sau un incapabil, termenul de 3 luni curge de la data când reprezentantul său legal a aflat despre săvârșirea faptei.

(3) În cazul în care făptuitorul este reprezentantul legal al persoanelor prevăzute la alin. (2), termenul de 3 luni curge de la data numirii unui nou reprezentant legal.

(4) Plângerea prealabilă greșit îndreptată se consideră valabilă, dacă a fost introdusă în termen la organul judiciar incompetent.

(5) Plângerea prealabilă greșit îndreptată la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată se trimite, pe cale administrativă, organului judiciar competent.